

הנושא את האשה פרק שנים עשר כתובות קב.

עין משפט נר מצוה

א א מ"י פ"ג מהל'
אבות הל' יג ופ"ו
מהל' וזיה הל' ז טו"ע
א"ה סימן נא:
ב ב מ"י פ"א מהל'
צרכים ה"ו טו"ע
י"ד ס"י ע"ה טע"ף ד:
ז ג מ"י פ"ו מהל' מלה
ולו הלכ' א סמוע עשין
כ"ד טו"ע ח"מ ס"י קט
טע"ף ד:

תוספות ר"ד

כתיבה זו הלוהו אלא בינו
לבינו בלא דבר ועכשיו
בא להודות לו כך הוא
אם הורה לו בכח כמו
שהורה לו בפה ולא
אלימא הודאת כתיבתו
מהודאת פיו דכתי' הוא
כאלו הורה לו בפני
עדים דמי אבל לא אלימא
במ"ד ליה אחת עדי וק"ל
דר"ל ור"י הלכתא כר"י.
עין בערך ג"ב בס"ה:

תא שמע כתב כהן שאני חייב בו חייב ליתן לו חמש סלעים.
השמה סלקא דעתין דהאי חייב משום שנתייב לו ונשתעבד
ע"י השטר ולהכי זנו אינו פדוי ומשני שאני התם דמשועבד ליה
מדאורייתא פירוש להכי יכול הכהן להתייב ע"י השטר שיש עליו
קצת שעבוד אצל זמקום דליכא
שעבוד עלו מצי למשתעבד בשטר:
חייב ליתן לו חמש סלעים. וכן
האי גוונא מיירי דאי לאו
הכי מאי קמ"ל דמיחייב:
בברור לו כהן. אפי' זמכירי
כהונה מיירי דמסתמא

קנה צלל כתיבה כדמוכח שזלתי
כל הגט (גיטין ג.) ומיהו לרין כתיבה
דלא ליהדר ציה והוא מצי לשנויי
שכתב לו משום דלא לימא ליה פרעמי
הואיל וזשטר גמור מיירי:
אי הכי בנו אמאי אינו פדוי.
כלומר הוה ליה למימר דליהוי
פדוי לכשיצא ליד כהן דהכי דקודם
שצא לידו דינא הוה דלינו פדוי דהא
ליכא עליה אלא שעבוד צעלמא מ"מ
כשיגיעו לידו אמאי אין פדוי פדוי
וצבריתא משמע דלינו פדוי לגמרי:
אמאי אינו פדוי בדעו"א בו.
וא"ת עולא לית ליה דרבי
יוחנן דאמר חייב דאליטרין ליה
לפרושי טעמא משום שלא יאמרו

פודין בשטרות וי"ל דאליטרין לפרושי
הכי משום דמיירי בכל ענין אפילו
כתב לו שאני חייב לו ה' סלעים
לפדיון ואפי' לא כתב לו הכי סתמא
דמילתא לפדיון זנו הוא דקאמר ולעולם אית ליה דר' יוחנן. מ"ר:
בתנאי ערב היוצא אחר חיתום שטרות. ולא חתם עלמנו
היטב אלא ואני ערב צעלמא כעין שלמעלה והשתא משמע הכה דערב היוצא אחר חיתום שטרות מיחייב משום דחשיב כמודה שנעשה
ערב בשעת מתן מעות וקשה לרבי דלא משמע הכי ב"ב ד' (ק"ה) דאמרין התם צע"י רמי זר חתמא היו מוחזקין
בצבולא שהיא שלה וגט כתוב עליה והרי היא יוצאה מתחת ידו כו' מהו מי אמרין אקנוי אקניא ניהליה או דלמא כו' וצעי למיפשט
רצא מערב היוצא אחר חיתום שטרות גובה מנכסים בני חורין אלמא דחייב משום דשיעבד נפשיה כשחתם עלמנו וזשטר וזשום הכי
פשיט שפיר דהא האי שטרלא כשחתם צו הערב לאחר זמן כזר היה מסור למלוה והיחך נכסי הערב משועבדין צו זשטר צעין ספר
מקנה אי לאו דאקנייה ניהליה מלוה והדר מסר ניהליה איכ"ל לא נרקי שיהא קנוי לערב ואומר
רבי דלעולם מחמת הודאה מיחייב והכי פשט רבא דאי אמרת בשלמא צעלמא קני כה"ג משום הכי מיחשז הודאה דלמימא מילתא דשטר
וחשיבא הודאה אלא אי אמרת צעלמא לא מיחייב כה"ג אס כן הכא נמי לא אלימא מילתא דהאי שטרלא ולא חשיב הודאה. מ"ר (ה):
אריבא דבן גנב כ"ע א פ"י. פירוש רבי יוחנן לא מצי סבר כהן ננס ומימה לר"י דהואיל וכן ננס פליג אדרבי יוחנן דלא חשיב ליה
הודאה מנא ליה לרבי יוחנן דרבי ישמעאל סבירא ליה כותיה דהא בשלבי צ"ב (ד' ק"ט) א"אמר רבי יוחנן גופיה חלוק היה רבי
ישמעאל אף בחנוק ודלמא דוקא בחנוק הוא דפליגי דרבי ישמעאל סבר משעבד נפשיה וכן ננס סבר דחנוק לא משעבד נפשיה אצל
בזוהרה ל"פ כלל דמודה רבי ישמעאל דאינה הודאה ונראה לי דיש לדקדק מדקתני רישא ערב היוצא אחר חיתום שטרות ואי לא פליג רבי
ישמעאל בהודאה לא הוה ליה למיתני הכי אלא הוה ליה למימר דערב שלא בשעת מתן מעות משעבד נפשיה אלא הא קמשמע לן
דאפי' תמזי לומר דלא מיחייב משום דלא משעבד נפשיה והואיל וכלל דלא משעבד נפשיה מכלל מעות מכלל מעות הודאה מיחייב ובי מימא
ומנן דבחנוק פליגי דלמא צהא דוקא פליגי יש לדקדק מדקאמר רבי ישמעאל למה והשיב לו הרי שהיה חנוק ואם תמזי לומר דמודה רבי
ישמעאל בחנוק דלא מיחייב א"כ היכי קאמר ליה למה לא יתחייב מטעם הודאה ומה השיבו הרי שהיה חנוק אין הנדון דומה לראיה
אלא ודאי בחנוק נמי פליגי והכי קאמר לו למה לא יתחייב משום דמעכשיו הוא דמשעבד נפשיה וזשטר שמעתי מר' כדברי ור"ת מפרש
כולה סוגיא צלל הודאה שלא היה חייב לו כלום מתחלה והא דקאמר חייב חזי לך מנה בשטר היינו בשטר גמור שחתמו היטב
שרו"ה להשתעבד ולהתייב לו מנה בשטר זה וצ"ה פליגי רבי יוחנן סבר אלימא מילתא דשטרלא לאקנוי ציה בשטר זה כמו שהודה
בפני עדים ואין הדמיון טוב אלא אידי דנקט לעיל דאמר להו אהם עדי נקט נמי הכה כמ"ד להו אהם עדי דמי ואין לתמוה היכי
משעבד בשטר זה הא אין מטלטלין נקנין בשטר דיש לומר דהואיל וטרח למכתב שטרלא גמור ומשעבד נפשיה שהרי אפילו בזמירה צעלמא
יש דברים שנקנים כדקאמר בעמון ועוד דשמעין ליה לרבי יוחנן בזהב (צ"מ ד' ק"ט). הנותן מתנה מועטת לחבירו קנה אע"פ שלא
הגיע לידו דגמור ומקני הכא נמי מתוך שטרלא ליתנס בשטר כה"ג גמור ומקנה ומסיק כתנאי ערב היוצא אחר חיתום שטרות וחתם עלמנו
היטב אני פלוגי בן פלוגי ערב ומעכשיו הוא משעבד ועכשיו איתא שפיר הויא דגיטין (ד' ק"ה) אצל לפי הקוטרס דמטעם הודאה
לא כתב צו אלא ואני ערב ומסר לו השטר בפני עדים ופליגי בן ננס ורבי ישמעאל אי הוה הודאה אי לאו ואם תאמר אמאי לא הוה
שיעבוד צוה השטר כעדי מסירה י"ל דלא חשיב האי שטר לשעבודי ציה כיון שאין כתוב צו שם הערב אלא כתיבמו דכיון שאין מוכיח
מכתיבתו שהוא מסרו לא מצי לאישעבדוי ציה וא"ת אמאי נקט אחר חיתום שטרות ה"ה קודם חיתום דהוה מיפלגי וי"ל דלהכי נקט אחר
חיתום דקודם חיתום אין רגילות לכתוב לשון גרוע אצל לאחר חיתום רגילות הוא לכתוב לשון גרוע בשטר משום שהלוואה כזר נעשית
ולפי ר"ת דמיירי בשטר גמור ליכא למימר דהא דנקט לאחר חיתום משום דקודם חיתום גבי ל"ע אפי' שלא בשעת מתן מעות דהא בן
ננס כריש לקיש ולדידיה לא מצי לאישעבדוי בשטרלא אלא להכי נקט לאחר חיתום דלא מוכחא מילתא דלאחר חיתום היה אצל קודם
חיתום מוכח מילתא דקודם מתן מעות הוא וצ"ה מודה בן ננס דמשעבד אצל לאחר חיתום פליג דמוכחא מילתא דלאחר מתן מעות
הוא דאי קודם מתן מעות הוה להו לאקדומי לחיתום אלא לא יכלו להקדימו וכ"ת משום הא ליכא הוכחה דלהכי לא הקדימו לחיתום דלא
ליגזי ממשעבדי שהרי (ט) אי הוה קודם מתן מעות הוה ליה לפרושי אי נמי למיכתב הערבות צלל וא"י דהיכא דלא כתב וא"י לא קיימי
העדים עליה אלא מלתא בצפי נפשה הוה דממסיק צ"ב (ד' ק"ט) וקשה לפי ר"ת הואיל ומוקי להאי כתיבת ערבות שהוא שטר
גמור להתייב צו כשמוסר לו בפני עדים מההיא טעמא שמחוייב שום דבר יתחייב לו שיעבוד נכסים נמי ע"י עדי מסירה כמו אס ליה ממנו
דעדי מסירה מפקי ליה לקלל כדמוכח בכמה דוכתי ור"ת הביא ראיה לדבריו מירושלמי דרבי יוחנן וריש לקיש אמרי כה"ג שלא נתחייב
לו קודם לכן דפרין כמה נתחייב זה לזון את צת אשתו לא כן אמר רבי יוחנן ורשב"ל הכותב שטר חוב לחבירו בחוקת שהוא חייב ונמצא
שאינו חייב אינו חייב לו כלום ואף על פי שלפי הירושלמי קשה דרבי יוחנן אדרבי יוחנן אין לחוש דכמה דוכתי פליג אגמרא שלנו:

לא בשטרי פסיקא. החתה והכלה פוסקין תנאים שזניהם צני
עדים והעדים חותמים עדות גמורה. וא"ת א"כ מאי למימרא דאליטרין
כגון דליכא קנין אלא דברים ואשמעינן כדבר גידל דלא צע"י קנין:
לצרר לו כהן. שלא יתנונו לכהן אחר: אי הכי. דטעמא משום
שיעבודא דאורייתא הוא והוה ליה
כמעיל עדים וחומתא אמאי אין
זנו פדוי: **שמה יאמרו פודין**. אין
הכזור בשטרי חוב שיש לו על אחר
ומסרו לכהן בפדיונו דאמי למימר
מה לי האי שטרלא ומה לי האי שטרלא
ואין מנן במסכת בכורות (א) אין פודין
לא צעדים ולא בשטרות ולא
צרקעות וילפינן לה התם מקראי
בפרק יש כזור לנחלה: **לאחר חיתום**
שטרות. תחת חתימת העדים כתוב
פלוגי ערב והוא מודה דצבר:
גובה מנכסים בני חורין. המלוה
מן הערב ולא מנכסים משועבדים
כיון דלאחר חיתום השטר הוא
הואיל אס כמלוה על פה: **אליבא**
דבן ננס פליג עולא לא פליגי.
כלומר צהא שפיר קאמרת דר' יוחנן
כרבי ישמעאל ולא כהן ננס דמודה
רבי יוחנן דלכן ננס פטור דהשתא
ומה ערב דשיעבודא דאורייתא הוא
דכתיב (י) ארכי אערבנו (בראשית מג)
כי ליכא עדים פטור כ"ש כה"ג:
כי

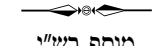
כרבי ישמעאל וריש לקיש דאמר כהן ננס אליבא דבן ננס כ"ע לא פליגי
כי

(א) מ"ק יח: קדושין ט.
(ב) ע"י תוס' לעיל ג. ד"ה
השתא ומתוס' דלקמן קט.
ד"ה משנן (א) בכורות נא.
(ד) [שם נא:] (ט) גיטין כה.
צ"ב קט"ה: (ו) ד' ק"א.
(ז) וע"י הטיב סוגיא דצ"ב
(ח) ע"י בתוס' שם
(ט) ע"י הלכה: (ט) [צ"ל אי
הוה בשעת מתן מעות ה"ל
לפרושי כו. רש"ל, (י) [צ"ל
וקשה לר"י לפירוש
הקוטרס הואיל ומוקי לה
כו. רש"ל].

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה כתיבא דר"ה
ע"י ד"ה אליבא: (ב) שם
ד"ה אליבא. וקשה לפי
הקונט' הואיל ומוקי לה
לפי:

מוסף רש"י

בשטרי פסיקא.ת.
התנאים שזניהם וממון
שפוסקים זה זה (קדושין
ט). הן הן הדברים
הנקנין באמירה. צלל
קנין שהקדושין הן גמר
הדבר. דכתיבא הנהא דקא
מתחמי אהדי גמור ומקני
(טס). כתב לכהן שאני
חייב לך חמש סלעים.
משום פדיון זנו (בכורות
א). גזירה שמה יאמרו
פודין בשטרות. אפילו
אין טענין כלום, אי נמי
בשטר שיש לו על חבירו
(טס). ערב היוצא
אחר חיתום שטרות.
לאחר שחתם השטר כתב
הערב כתב ידו ואני ערב
(גיטין כ). גובה. המלוה
ממנו. מנכסים בני
חורין. אצל לא משעבדי
כיון דליכא שטר בעדים לית
ליה קלל ויהי ליה כמלוה
על פה (טס) כיון דלא
חתימי עדים על הערבות,
הוא הדין לערב צלל שטר
אחר מתן מעות (רשב"ם
ב"ב קט"ה).